

Conservar el passat de l'estació de mercaderies de Tortosa

Jordi Jordan
portaveu del grup municipal
de Movem Tortosa

La conservació del patrimoni local és una qüestió que sembla que no tenim ben resolta a la ciutat de Tortosa, atès que periòdicament ens trobem amb projectes urbanístics que generen diversitat d'opinions per les afectacions que tenen precisament en el patrimoni. Així ens ha passat amb les intencions del govern municipal d'enderroc la darrera nau de magatzems que sobreviu en el recinte de l'estació de tren de la ciutat. Des de Movem Tortosa considerem que cal que hi hagi un debat que ens permeti posar a sobre la taula la possibilitat de conservar aquest edifici i donar-li un ús social o cultural. Les iniciatives engadades per alguns ciutadans a les xarxes socials demostren que no estem sols defensant aquesta opció.

Entre els arguments que s'han utilitzat per a defensar l'enderroc de la nau hi ha el seu estat deficient de conservació. Efectivament, el pas del temps

ja té aquestes coses: si ningú hi fa res, els edificis es deterioren. Però moltes vegades només cal que hi hagi una mica de voluntat per tal de poder revertir la situació i fer que, elements arquitectònics que ara ens fan mal a la vista pel seu estat de deixadesa, canviïn radicalment i tinguin una nova oportunitat després d'una restauració i adjudicació d'un nou ús. Podem posar l'exemple de l'antic mercat del peix, que després d'uns anys de ruïna i decadència, va ressorgir de les cendres reconvertit en un establiment comercial del ram de l'hostaleria.

S'ha argumentat també en defensa de l'enderroc dels antics magatzems de l'estació que la nau no està catalogada en el Pla d'ordenació urbanística municipal. Certament, no ho està, potser perquè quan es va aprovar el POUM encara no havia arrelat prou la consciència que aquests edificis de caràc-

ter industrial tenen el seu interès i la seua vàlua a l'hora d'explicar l'evolució de les societats industrials. I això, tot i que en el catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de Tortosa de l'any 2007 ja s'apuntava que el patrimoni industrial havia de ser considerat com una nova font de patrimoni immobiliari a protegir pel fet que és un referent de la ciutat de finals del XIX i començaments del XX.

Però amb el pas del temps, aquest element del conjunt ferroviari tortosí que ara corre perill de desaparèixer definitivament sí que va acabar sent inclòs en l'Inventari de Béns Ferroviaris d'Interès Històric del 2015. Aquest inventari, promogut per l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat, inclou el moll de mercaderies de Tortosa en l'apartat d'obra civil ferroviària i el data en la segona

meitat del segle XIX. El pas dels anys ha demostrat que, efectivament, les construccions i edificacions industrials, i entre elles, les ferroviàries, tenen interès.

Així doncs, l'edifici del qual ara parlem té interès perquè ens pot ajudar a conservar la memòria del que va arribar a ser l'estació de mercaderies de Tortosa i del creixement que va experimentar la ciutat un cop es van enderrocar les antigues muralles. Conservar l'edifici ens permetria mantenir també el darrer vestigi de les construccions vinculades al trànsit de mercaderies que van donar nom a la Ronda Docks (anglicisme que es refereix precisament als molls de càrrega o hangars). I, a més, conservar l'edifici no ens impedeix avançar en el desenvolupament urbanístic de la zona i construir un aparcament en superfície provisional. Hi ha prou espai en els terrenys per a fer l'aparcament

i mantenir la nau dels magatzems per a donar-li un nou ús. Podem trobar arreu molts exemples d'edificis que han estat reciclats amb èxit, des de granges o fàbriques reconvertides en centres culturals fins a esglésies reconvertides en llibreries. Només cal donar una nova visió a aquests antics edificis. Perquè la modernitat també passa per saber reaprofitar allò que és antic. I si, a sobre, això antic ens parla del que vam ser i som com a ciutat, millor que millor.